

СТАРМАЛИ

ЛИСТ ЗА ЗАБИЉАЊЕ ШАЛЕ.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10. — 5. — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; главни сарадник Абуказем. Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcelangasse 56.) — Претплата и све што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

ГРОВОВИ НИСУ НЕМИ.*)

Све под тајном неког сена:
Једна с' нађе обешена;
Другој судба боља била —
Она ј' само полудила.
Кам' чувара, да нам рече....?
Њега згоди зрно нече.
А четврта, боже прости,
Под заштитом од милости,
А четврта, опет жена,
Угушена, удављена...
Трзамо се од тог свега,
Ка' на додир ладних змија.
А циници на то веле:
„Свршена је комедија.“

Комедија!!!?
— Тако ли се то зар зове, свете,
Од чега се кожа наша јежи,
Што нам мили кроз срч од костију,
Што нам снове кида на уздахе,
Што нам леди крвцу у жилама
Те нас сећа на векове тама,
На векове поганства и срама.

Србијо мила,
Мајко наших деда,
Што дркћеш тако,
Што си тако бледа?
Што клону чамом
Јувачко ти плеће,
Сад, кад ти треба
Снаге понајвеће.
Зар подлаци већ не ум'у
Да се стидом красе,
Већ ти јадна примат мораш
Стиде њине на се?

Подлаци се смеју
Огресли у греју
И док земљом лете
Јади преголеми
Они с' 'вако теше:
„Грбови су неми...“

Грбови нису неми —
Из њих је много пута
Викнула срџба љута.

Грбови нису неми,
Многи се од њих жасн'о:
Знали су много пута
Запитат' здраво гласно.

Грбови нису неми —
Већ савест каткад глува;
Ал земља није за то
Да тајне чије чува.

И што се дубље копа
Све јаче у вис стреми; —
Савест је кашто глува,
Грбови нису неми.

Ни ови нису неми.
Из њих се нешто рађа, —
И што се скрити хтело
Шапће се и нагађа.

Ал ја нећу шапутати само;
Имам гласа који се не жаса
(Не било га, кад би њиме ћут'о,
Кад је Српство срамом притиснуто!)

*) Ово је од прилике оно, што смо у прошлом броју сами конфисковали. Ур.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Што се збива по Србији тужној,
Што се збива по ноћи и мраку
Грдило је којем равна нема, —
Зло се чини а горе се спрема.
И мис'о се често пута крене
Раде ли то људи — ил хијене?

Образ пати, и то земље целе,
— Враг се смеје и запиње стреле;
Где се рана на образу црни
Од трулежа, подлога насиља,
То му ј' нишан, у то ће да циља.

Рана срама, а собом задана,
Разједа се од дана до дана.
То је куга, то је трулеж прека, —
Ова рана иште брза лека.

Ко то пушта да се тако ствара.
Што ко виши, већма одговара.
Који може, а не даје лека
Туђе грехе прима на себека.
Нема л' лека од куда се чека
Против тога срама,
Јадна земља наћи ће га сама...

* * *

Лети песмо мојег горког бола.
Лети песмо преко брда, дола,
Падни тамо, где још никад ниси,
Где се престо над Србијом виси, —
Гурни слуге, што ти ућ' не дају,
Падни лако на колена — краљу,

ПОДЛИСТАК.

Како сам ја писао тестаменат,
али то не себи но другоме. А како је то било видиће се
из ових бележака, којима сам дао потребне наслове.

I. Критично литерарни увод.

У децембру 81, пошао сам једног вечера у народно позориште. На путу сам са радошћу опазио да код „златног крета“, не звече чучеци, а у кафани код позоришта није се још био угњездио никакав „тингл-тангл.“ Кад тако немамо у престоници ни западњачких чучека ни источњачког „тингл-тангла“, биће за цело у позоришту више света мислио сам; глумци ће за то с вољом играти, па сам очекујући добро забављање, баш с вољом корачао. А пут је био диван. Љубазна општина, ваљада ради скупштинара постарала се да нам изнесе диван приказ: Београд као Венецију. Снега је било доста, па пошто се ојужило и све растопило, онда се никуда немиче, тако да су улице пуне воде, осим средине, која је уздигнута. Тако мора изгледати Венеција кад канали пресуше. Било се склопило друштво на акције, које је градило чамце и стављало на употребу публици. Људи који неће да то употребе скачу како им се може. Образоване женискиње, којима паравно не приличе такви слободни покрети препоручивале су душу Богу, загазиле и тако прегазиле. Лен приказ, у Венецији није таквога! Преко ноћ се та вода смрзавала па нам је сутра дан остајало да се вештач-

Поклони му с' као рањен оро,
Реци: песник овако је мор'о.
(А и од сад тако ће да каж)
Како дужност Србину налаже).

I.

Шетња по Новом Саду.

СЛ.

Ја сам пре замерао некој великој господи, што сваки час трчају у Беч и у Будапешту, те тамо објашају прагове и држе неке договоре, а сад, кад сам и сам пао у исту погрешку, чисто ми долази да је то добро, и да ми је пустиг Даља и народних фондова чини ми се, да бих и ја више био у Бечу и иначе по беломе свету, него што бих по Новом Саду криво штикле и по који пут криво и полицију.

Чудо ми је било велико, што Беч и ако лежи у бреговима, а Нови Сад у равници — ипак је Беч много равнији него Нови Сад и бечки шустери се много мање туже на грбаве улице него новосадски. Но ма да су улице у Бечу много равније него новосадске, ипак треба много више времена док човек дође од једног краја вароши до другог, него ли у Новом Саду. Упало ми је у очи и то, што Беч лежи много северније него Нови Сад, дакле је тамо и много хладније него код нас, пак опет има у њему много више жеђи, те се много више пива попије него код нас. Изненадило ме је и то, што се у Бечу улице сваки час поливају силном водом, па опет има у Новом Саду више блата него у Бечу. И томе сам се чудило, што у Бечу има много више ку-

ки тоциљама а ко тв није хтео остало му је да пази, јер је лед клизав па се због њега може љоснути о ледину.

До пре неки дан од тога вечера био сам једноме листу бесплатан позоришни критичар, за једно бесплатно место од уредника, које је опет њему управа бесплатно дала као награду за бесплатне његове савете, које је он опет управи давао. Али ђаво није дао мира једом осетљивом глумцу него се на такав начин објашњавао са другим неким критичаром, да сам ја од страха брже боље дао оставку на то моје звање. А узрок тој важној појави лако је наћи. Глумац је за цело много пута на даскама које значе свет играо ритере из доба кад је владало право песнице, па како навике прелазе у крв, то се он забунио и применио то право у своју корист. А већ је познато да је ударац и најевтинији и најјаснији доказ код мутоглавих ритера, којима је разлог у песници. — Тек како му драго, ја сам тај опасни занат напустио, те сам се надао да ћу коју годину дуже поживети. Моје место заузео је некакав млад човек који је осим пера спремио ради критика и штап са штилетом и празником носио леворвер. А да би се извештао, ишао је у јуначке кафане на пр. код „хајдук Вељка“ и тамо пуцао песницом о сто из револвера пуцао у прозор и кочијашки црвао. Један пут је од њега обузео кафанске момке такав страх да су побегли на таван а лепа касирка завукла се била у ладан орман за пиво и ту су је сутра дан нашли мртву — смрануту и пијану. Нека

на, него у Новом Саду, пак опет се по улицама много мањеге ђа и помпозна просипа него код нас.

Једном речи Беч је пун чуда, и онда, кад није у њему онај велики господин из Карловаца.

Вратим се натраг из Беча са пуним деповима — цедуља од коњске жељезнице, сврнем у Будапешту, да видим оне тротоаре и оно камење, које својим ногама газе господин Тиса, Трефор и они други. Чисто ми је долазило, да су тротоари ти, што их та господа ногама газе, постављени српским жељама и правима; ал' сам и то приметио, да је то камење много тврђе и јаче, него ли Тисина нога, те да ће на сваки начин бити и вековечније. Десих се и на јубилеуму мађарске државне гимназије, у којој смо толики Срби, особито Текелијанци, учили се и полагали матуритет. Видех ту своје професоре, који су нас пре дваестину година учили, да се за Словене много пре знало у историји него за Мађаре; да по статистици има куд и камо више Словена него Мађара; учили су нас, да је два-пут два четири за све народе и за сва времена, а не да је н. пр. за Србе двапут два — нула; учили су нас, да има у магнетизму и електрицитету нека невидовна снага, која и противне полове привлачи; казивали су нам, да је велики римски народ, који се разбацивао на све стране, и лакомо отимао о туђе земље и туђа права, гњечило слабије и беснио на све стране, да је тај велики народ пропао, па га данас и нема на свету, а питоми Грци, који су у скромнијим границама своје државе гледали да развијају своју културу, живе и данас. Говорили су нам, да само дивљи зверови једно друго конабе, а човек човека не, дакле ни већи народ

му је срећно, он ће достојно вршити своју дужност а ја сам без бриге ишао за мој новац у позориште.

II. Госпођа Уф.

Тако сам ишао и размишљао кад ми се на један пут обе ноге исклизнуше и ја се нађем на земљи. Тад сам опет видео да се ноћу, кад није облачно, виде на небу месец и звезде; кад сам се дизао чујем иза мене некакав смеј. Таман сам се окренуо и опазио иза мене неку женскињу у бунди, али се и она поче конбати па не одлете горе, но по закону тежине нађе се и она на земљи. То ме је задовољило, те сам полугласно узвикнуо: „Алах ђерим!“ јер то значи: Бог је праведан. Али позитивна госпође није била ни мало весела. Месечина... али не ја сам почетник, ја не смем бити сувише брбљав, то ми може руинрати каријеру.

„Ух пушка те убила,“ куне госпођа и поче се трудити да се подигне. Али то је ишло тешко, јер она није била така да прође кроз углене уши; зато приђем ја пошто сам јој у себи великодушно опростио подсмевање, и са приличном коликоћом напрезања дигнем је на ноге. Тад видим да ми је госпођа била неколико позната. Виђао сам је чешће у кућама, где сам послом одлазио. И она је одмах видеде ко сам.

„Уф, стрела га устремила. И оваки ђаво мора на мене да наиђе.“ рече она пошто се мало издувала.

„То вас је Бог казнио, што сте се мени подсмевали.“

„Е, погодисте! Мари бог за вас,“ па онда извади своју мараму и пружи ми је.

не треба да гута други мањи народ у себе; учили су нас, да је ваздух нуждан свакоме човеку, био Србин или Мађар, да цвеће цвета и сунце сија за свакога подједнако, да ни један народ нема неког већег права на природне дарове од другог, а где се то веће право тражи, ту је нешто неприродно и т. д.

Па сад гледећи на јубилеуму оне исте наше професоре, бивше учитеље нам, од којих су неки и новинари, запитао сам се, да ли они и сад своје ђаке тако исто обучавају као онда? Или пак сада друкчије доказују: да цвеће цвета само Мађарима, да сунце сија само за Тису, да Мађара има далеко више него Словена, и да ће Мађари дуже господовати, него ли стари Римљани?

Ох, ко би то знао!

Аб.

У ШТИПЦИ.

△ Кад је у неком друштву нестало неких новца, рећи ће један: „Ми смо сви поштени, ал' новца нема!“ — Тако ће неко у Тиса Еслару да каже: „Ми смо сви поштени, ал' Естире Шољмоши нема!“

* * *

□ Ако ће се салвети употребљавати од сада за дављење, онда треба дотичној господи дати штраф — за брисање уста.

* * *

§. У Земунском магистрату има врло пикантна Велшер-салата. Само би још требао добар суд, (јер овако ће се просути.)

„Хвала, ја имам . . .“

„Није то поклон, него обришите ми леђа од блата.“ Како слатка дужност! По томе сам видео да ме сматра за старог пријатеља. Учиним како треба и вратим јој мараму. Запита ме куда ћу и ја јој кажем да идем у позориште.

„Дакле и ви сте љубитељ позоришта. Уф ја само без њега не бих могла живети.“

„Само без њега! Благо вама!“

„Ја умирем кад не идем у позориште.“

„Па умирате ли често?“

„Шта? Ви се подсмевате!“

„Хтео сам да кажем изостајете ли често.“

„Никад“

То сам знао. Њеним познаницима било је познато да она веома радо иде у позориште и од ње имамо таку вајду као и од мене — и она је имала бесплатно место, само није била критичар.

„А јесте ли ви већ купили место.“ — „Нисам.“ — „Баш добро, дођите до мене. Број 100.“

Госпођа ме је почела да занима, ма да ме је женирала понашајући се према мени као ђачету или своје рођаку Али ја сам — помишљајући већ на подлистак — одбијао то на године, јер ми је могла по њима бити мајка.

III. Роман мој и госпођин и роман сиромашнога младића.

Кад пођох да седнем на своје место, морао сам проћи крај госпође; у пролазу се спотакнем на неку ствар а не-

* * *
 = И кад су распели Христа не верујем да су новине више о Чивутима писале, него сад о Тиса-Есларској ствари.

* * *
 + Један чивутски новинар се обесио из очајања, што је крунисање руског цара прошло на миру од нихилиста.

* * *
 ⊙ Новосадска општина закључила је, да загради саборну порту гвозденом оградом. Гвозденим оградом требало се оградити још за време Мајтњијевог комесарства и нечијег администраторства. (Те би се бар сачувало основно писмо Саве Вуковића, којег данас нема у архиви, где је пре Мајтењија било.)

* * *
 * Земунска господа из магистрата питају г. Шићића од чега он живи у Земуну и шта ради? (Шта та господа са општинским новцем раде и од чега они тако лепо живе то наравно није нужно ни питати, јер то знамо.)

* * *
 × Кажу да је брашнар Јанаћ у Земуну изгрдио дете, што је читало апостол, и у апостола и ове речи: „Брашно нас не постави пред богом!“

* * *
 ⊙ „Видело“ доказује научно географски да Пореч, Грљан и Гамзиград и не постоје на свету, све је то само новинарска измишљотина либералаца и радикалаца.

што друго звекну, тако да су многи тако гледали на мене док сам се ја једва задржао да не паднем на другу госпођу. Било ми је да богме непријатно.

„Уф, уф, уф, што то чините. Тако сам се препала! Уф, идите молим вас, тако ми тупка овде, и ту госпођа Уф мету песницу на леву страну и поче показивати како јој срце тупка.“

„Та томе сте ви криви,“ морао сам одговорити. Она се поче спремати као да ће да посматра прелаз Венере преко сунца! Разбради се и натаче на шиљаст нос некакав црни цвикер па поче да посматра.

„Ништа се не види. Што већ не отворе тај листер.“

„Какав листер?“

„Па ту ћораву звезду над нама.“

„А можда вам добро цвикер не гледа. Да сам знао донео би мој дурбин од по фата.“

„Уф, што нисте! Ала би ме највиша господа гледала!“
 А од куда вам такав дурбин?“

„Из кабинета.“

„Шта? Зар сте ви рођак некога министра?“ Ко вам је род?“

„Како то? Не разумем вас!“

„Па кабинет се зове министарство,“ — Сад сам јој морао објаснити како сам ја то мислио.

Давао се „Роман сиромашног младића,“ комад пун романтичности, суза и љубави. Сиромашни младић уздисао е за благом што му отац није оставио и тешко се одва-

* * *
 × У Београду су били недавно неки министри из Аваја (Hawai.) Кажу, да су београдски авај-министри своје колеге лепо дочекали.

Аб

Пуслице.

Ако гроф Шамбор умре, ја мислим да би у реду било, да га сарани Француска република, — (јер и он би њој ту љубав радо био учинио.)

Даклем сад је наш драги Бонту дефинитивно осуђен на две године робије. — (кажу да је врло ведео, кад је видео да у Француској робијанима не дају салвете.)

У Вршцу је један српски попа у својој кући убио псето будаком. — Псето је таки цркло, а будаку не фали ништа.

Сирома Маканец, умре и не дочека да се измире Срби и Хрвати. — Ал неће ни Шпросмајер дочекати да вас сједини у својој новоназиданој цркви.

У подлистку „Самоуправе“ излазе лепа Перзиска писма. Штета што Шах персијски не чита „Самоуправу“ а баш би имао шта из тих писама научити.

жио, да се прихвати каквог посла. Госпођа је гледала, говорила полугласно неке примедбе, накићене са много „Уф-ова“. Загледао сам се и ја, а кад дође до сцене где добра газдарица плаче, чујем ја на мојој левој страни крај срца неко шуштање па одма за тим шуштање као да поточић жубори. Боже! Моја комшиница плаче, грозно плаче па и мене тако погледа, као да би хтела да се и ја заплачем. Али на срећу за публику ја сам имао тврђе срце и сувље очи, те се не заплачем но се пожурих њу тешити. Јер поток од наших суза толико би нарастао, да би могао прелити преко обала и подавити целу публику у партеру. После би нам се још образовани свет подсмевао што док њихово позориште ватра сатире, код нас га вода плави. На моју срећу она се брзо утиша кад виде да ће младић добити какву службицу.

„Ви баш ни сузу не пустисте? Како сте не осетљиви!“

Ја сам ћутао, задовољан што сам спасао публику. Кад је завеса пала госпођа се поче живље понашати. На мене је сасвим заборавила, освртала се на све стране; али сам и ја имао свога посла. У једној ложи седеле су две госпођице, два контраста; једна је била златокоса а друга косе црне као зифт. Овазим да нешто проговоре, па онда једна погледа са догледом а после ње друга; видим да је то на мене, па покушам да се одазовем, јер ми је то ласкало. Али се после наћох у страшној запари, кад видех да се госпођице и смеју. Саставе главе на средини, прошапућу нешто, насмеју се враголасто, па онда опет гледају. Горњи

Волтер.

Фридрих велики једно вече
Није имо нешто мира,
Већем сео да Волтера
Портретира, карикира.

Ова слика сад се нашла,
Својеручно дело Фрица. —
Ал Волтер му, знам за цело
Није осто дужан вица.

Фриц и за то већ је вел'ки
Што је шалу радо срет'о;
И не само да је срет'о,
Већ је и покрето.

капут, који ми је морао бити каљав оставио сам, а да ми сам још где каљав то се није видело. Кад сам се у гардероби погледао нисам опазио на лицу ништа смешно а за то неколико тренутака није ми могла изићи брада на носу, јер браде не ничу као печурке, па зато не знађах узрок њиновом смеју. Било ми је зло, те се обрнем госпођи за помоћ.

„Какве су оне две госпођице у ложи што се смеју.“

Госпођа погледа па поче климати главом и смејати се на што госпођице мало што не прскоше у љасан смеј, те побегоше назад.

„То су моје голубице.“

„А зар се голубице морају подсмевати скромним људима?“

„Коме се подсмевају?“

„Па нами.“

„Е, ала погодисте. Нису оне вас ни виделе, не гледају оне тек макар кога. То су оне мене поздрављале.“

Ја макар ко! Како је ова баба безобзирна. Погледам је љутито и зачуђено. Образи јој не беху црвени као догле, но мрко бојани, а испреплетани поточићима од ара. Одмах ми свану и паде тежак камен са срца, те се и ја могах насмејати.

„Право велите, то су голубице, јер се нису мени смејале, то се тицало вас.“

„Шта? Ви...“

„Ви сте бришући сузе намазили блатом са ваше марамице целе образе и изгледите као арапкиња.“

добро!

Ђира. Дакле против Јозефа Шарфа сведочи Мориц Шарф. И то ће канда бити недовољан доказ.

Спира. А против нашег Милетића био је довољан доказ једног Ранковића.

Ђира Јест, — али Ранковић није био Милетићев син, него владајуће покварености. А то је са свим нешто друго. „Разликујмо

Ђира. Бога ти, Спира, шта раде наши драги Чангови.

Спира. Е мој брајко, да су они хтели радити, добро би њима било и у Буковини.

Ђира Па да како ти људи мисле живити.

Спира. Знаш брате, то су ти једини Маџари који у овој домовини не маре бити домаћини, него би волели да увек остану гости.

Ђира. Е па да су живиздрави!

К а ж у.

Кажу: „Што је право и богу је драго.“ — Сумњам да је увек тако, Анђелићева стрела иде право у срце наше автономije, — а то „право“ не верујем да је богу драго.

Кажу: „Ради пак ћеш имати.“ — Није баш увек тако. Јер ено м. Т. баш нам ради о про-

„Уф, уф, гром га спалио! Ала сам луда! А ви ми не кажете?“

„Сад сам тек видео.“

Сада јој дам моју мараму. Она је добро загледа и поче журно брисати образе, а непрестано је клепа. Док се то дешавало музика је нешто весело свирала, и госпођице су непрестано извиривале из ложе и смејале се а госпођа Уф, поче им претити главом:

„Какве су вам то чудне девојке? Она плава као да има пороку.“

Ха, ха, ха, пороку; Јесте ли ви при себи? Ала ће се смејати кад јој кажем. Ха, ха, ха!“

„Ако она нема пароку, онда она друга фарба косу.“

„Уф, уф, шта ви говорите! Ова фарба косу! Ала сте чудни.“

Тим поводом исприча ми госпођа многе ситници о тим девојкама, ма да је ја нисам питао.

У комаду је било пуно прилика да госпођа покаже своју осетљивост, а видело се да је афектирање. При многим сценама викала је уф, чудила се ономе што није чудно, а уздисала кад није било жалосно, а при томе је обично размакла лактове и кретала као петак крилима кад хоће да кукурекне. То су моја ребра лепо осетила, и зато су ме горко корила, што сам до ње сео. Кад се сиромашни младић нашао сам у разваљеном двору са госпођицом у коју се заљубио, и кад му је она читала вакелу, како је он то удесио, да би је компромитирао, те добио њену руку и

власти, и, на опет нема „средње партије“ (коју тако жели.)

Кажу: „Путу се незна рока“ Није истина. Зна се то врло добро кад ће Анђелић путовати у лице. (Кад буде пренашање Бранкових костију.)

Кажу: „Сит гладном не верује.“ — То је само онда истина кад гладан новинар ситом министру не уме по вољи да лаже.

Кажу: „Где се чује ту се купи.“ — Није истина. У Н Саду се чује да се колера спрема на пут, али се за то не купе чланови санитетског одбора.

Кажу: „Ко зна боље широко му поље.“ — Камо среће да је тако; ал није тако. Већ: ко зна горе, том је широко поље.

Кажу: „Какав по онака и молитва.“ — Али ми виђамо да друкчије бива: што дебљи поп, све мршавија молитва

Кажу: „Мера вера“ — Е да. Ми наше дембеле што више меримо, све им мање верујемо.

Кажу: „Где је слама ту је слава.“ — Тад би моја сламњача и Емилијанова глава биле две најславније ствари на свету.

њено богство, госпођа У+ све јој је одобравала, говорећи скоро гласно:

„А, тако, тако му треба.“

„Треба при томе да узмете на ум,“ рекох ја, „да госпођица говорећи тако мало цени своју личну вредност. Зар она не може да замисли, да је тај младић, бајаги сиромашан, хоће за жену ње ради а не ради њеног богатства? Или...“

Она ме је тако погледала, да сам видео да даља дискусија није потребна. Али кад је сиромашни младић на поворници скочио са развалина, кад је госпођица вриснула онда је и госпођа до мене пустила неки узвик, опет затрела лактовима, наслонила се назад склопила очи али је испод трепавица гледала. Разумео сам добро: то је значило несвест, али добро је што она није виђала сама таку своју несвест, иначе би од ње морала збиља се онесвестити, тако је то лепо изгледало.

Тако смо од прилике провели целу представу. У зло доба сетио сам се, те сам ребра од њених лактова заклатио шеширом. У том истом шеширу покупио сам сузе госпођине, што их је пролила на крају представе, кад се обогаћени сиромашни младић оженио са осиромашеном богатом девојком. Дабогме, сутра сам морао купити нову капу.

(Свршиће се)

Кажу: „Поштење најдуже траје.“ — Но, то је већ истина. Јер писма која се из Србије путем поштења оправљају умеју тако дуготрајно да путују, да их никад и не добијеш.

Герман Јовановић.

архимандрит Вездински

Ко је год познав'о
Срце твоје право,
Твоју душу белу
У црном оделу;

Ко је год познав'о
Српске боле твоје
Сузне су му данас очи,
К'о што су и моје.

Ох жалосне коби,
Ох удеса љута, —
Кад се врли клоне
Худима са пута.

Ј.

Бука. Богме су у овој мртвој сезони наше новине постале мршаве!

Шука. А како то?

Бука. Та ви'ш да су сама кожа и кости!

Шука. Од куд то?

Бука. Та ето доносе саме чланке о Костовићевим „кожама“ и о пренашању Бранкових „костију.“

Бука. Јеси ли читао, да је архимандрит Самујило као говорник пропо —

Шука. Па знам ја то одавно, да је он као говорник пропо!

Бука. Та чекај човече! Хтео сам рећи, да је недавно проповеди своје на свет издао.

Аб.

Приметбе кроз наочари.

„Видело“, — то се само тако зове; ал Гарашанин, то заиста тако и изгледа.

Кад се тиче трговачких интереса, Енглези нису ни мало сатнгвинични, па макар цела Европа била колерична.

Неко је предложио да се листу Телефону, пошто није немеш избрише остраг оно „Фон.“

Београдској влади требала би да је велика брига и за малу скупштину, — а кад оно на против, њима је мала брига и за велику скупштину

Сумњиво ласкање.

Не знам да ли то баш ласка Карловцима, кад Бранко изјављује жељу да му се тамо — смркне. „А кад ми се једном смрћи мора Нек се смркне измеђ ових гора.“ Шта би тек данас зајалео?!

Стари натписи.

1.
CAIVS. ESTO. SVP. ILLI.
2.
SAL. O. DE. BELLO. GAI. ERA..
3.
ZENOPON. ES. IAM. RE. L. VI. COEC. IS. E.
4.
TERRA. I. TOGA. SACRE. VETA. PALE. . SITI.
5.
TIMEO. DANA. SV. D. V.
6.
MENENIVS. V. AT. OVE. NISI. POS. V. ALA.
7.
IVPITER. ACHILLA, DEDI. DET. ET. VM. ALO
8.
V. RITVS. V. SVI. NINA. I. ELIS. EZ. IRA.
9.
OVIDIVS. NASO. V. CI. PASS. V.
10.
TROJA. COLA. IDVS. VASA. RA.

Одговори Уредништва.

М. у Сомбор. Оставимо „Кидишу“ и његову гордост, којом хоће да импонира, и његово накаљаније са децом, оставимо то све нештампано. Јер то ће слабо кога интересовати изван Сомбора. — Имате ли ви што друго, од општије важности?

„Девојачка клетва.“ Најсмешније је у целој хуморесци то, што сте ви мислили, да ћемо ми оваке ствари штампати.

С. Р. у В. Из ваших бележака употребићемо нешто, али у другој форми.

Нове књиге.

Ударац Омер Пашин на Црну Гору 1852—1858. у Српским Народним Песама. Издање Српске Књижаре Браће М. Поповића у Новом Саду 1883. Цена 50 новч.

Иво Сенковић и Ага Од Рибника Са Седам Слика од професора Влад. Тителбаха у Београда У Краљевско-Српској Државној Штампарии 1883 Цена 30 п. дин. 15 новч.

„НЕВЕН“

Чика Јовин лист

доноси у своје једанајестом броју за 1883. ове чланке: 1. Два зеца (са насловном сликом). 2. Последице непослушности, (приповетка). 3. 0. 4. Оружајмо се! (са сликом). 5. Дечија идила, (по посматрању) прерадио браца Ђ. 6. †. од браца Бранислава. 7. Чиков као претказач времена. 8. Из живота малог Симе боба, (са 20 слика). 9. Немој да прислушкујеш. 10. Како се оре у Мисиру (са сликом). 11. Кодар, од Миодрага. 12. Дала им живот, по руском —ци—. 13. Мило за драго, по руском —ци—. 14. Мало размишљања, од Р—а. 15. Врабац, од М. Јојкића. 16. Допуна о Цариграду. 17. Разнолије. 18. Даштања. 18. Решење даштања. 19. Чика Јовина пошта.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу: Dr. Jov. Jovanović Wien, IX. Porcelangasse N 56. — „Невен“ чика Јовин лист, излази двапут месечно на читавом табаку Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 ф., на пола године 2 ф. За Србију и Црну гору и остале крајеве 10 дин. или 5 ф. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 новч. на пола године, и шиље се на адресу: Штампарии А. ПАЈЕВИЋА у Н. Саду.

Леп дарак за одраслу женску децу

СВЕСКА ДРУГА

ПРИПОВЕТКЕ МОЈОЈ КЋЕРИ

од Ј. М. Буља

ПРЕВОД С ФРАНЦУСКОГА.

на 8-ни 204 стрне, цена само 60 новч.

У тој су књизи лепша од лепше ове приповетке: 1. Лажни дијаманат. 2. Златан новац. 3. Чешаљ што говори. 4. Соната. 5. Мала жива библиотека. 6. Винсенски катана. 7. Селско гробље. 8. Сестре судоженице. 9. Журнал, мода. 10. Мала газдарица. 11. Завршетак.

Ко жели за поклоне или за распродају да поручи више ових књига, нека се обрати подписатој накнадној штампарии, која ће према већој наручбини и рабате веће давати.

Такођер се још може добити и I. свеска ових поучних приповедака, по истој цени.

Штампарии А. Пајевића у Н. Саду

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас!

ДЕЛА.

ЂУРЕ ЈАКШИЋА

КЊИГА VII

ПРИПОВЕТКЕ

Штампана је и на брзо ће се разаслати претплатницима.

У овој су књизи приповетке: Ратници. Капетанов гроб, Рањеник, Чобанче (с продужењом из посмртних рукописа песникових). Напред је на финој хартији вештачки израђена слика песникова с потписом и биографија с литер. студијом о раду песникову.

Књига је ова већа од свију досадашњих, јер износи око 20 ситно штампаних табака. Цена јој је као и осталима само динар и по.

За овом ће књигом изаћи на брзо и VIII, IX и X (по следња књига) у којима ће бити драме: Сеоба Србаља, Јелисавета, Станоје Главаш.

Пријатељима праве поезије, пријатељима сваке честите српске књиге, пријатељима српског напретка нека је топло препоручено ово угледно издање. Нека још не забораве, да чист приход од овога издања иде у фонд за потпомагање сиромашне породице пок. Јакшића. Нека овим путем подигну скроман споменик својој великом песнику!

Који немају свију књига, а желели би имати потпуно издање, нека се пожуре с претплатом, јер од I, II и III књиге има још врло мало егземплара. Наручбине треба слати књијарници Велимира Валожића у Београду. Претплатници са стране могу добавити књиге и доплатом (per Nachname).

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМЕ САДУ

ПРОДАЈЕ СА СВОГА СТОВАРИШТА:

Књиге за школу:

Буквар са сликама за срп. осн. школе од Дра Ђ. Натопшевића гл. школ. референта, ново издање	16 н.
Упутство уз буквар за основне школе	10 „
Црквено-словенски буквар са читанком од Дра Ђ. Натопшевића гл. школ. реф. ново издање,	16 „
Читанка за други разред српске основне школе од Дра Ђ. Натопшевића гл. школ. реф.	24 „
Рачунски примери за учен. 3 њег раз. ос. шк.	8 н.
„ „ „ „ 4-ог „ „ „	8 „
„ „ „ „ 5-ог „ „ „	10 „
„ „ „ „ 6-ог „ „ „	8 „
Зоологија за учитељ. и више девојачке школе израдио Владан Арсенијевић, проф. учитељске школе у Карловцу, цена	80 „
Велина катавасија	1.—
Мала катавасија	20 „
Бимнастичке игре са сликама Део I.	1.—
Одабране народне песме за учење на изузет у срп. основ. школама, друго издање	10 „

Дисциплинарна правила за учитеље срп. осн.

новних школа	10 „
Наставни план за срп. нар. учитеље	20 „
Нове метарске мере	10 „

Ко поручи на више ових књига за готов новац или уз поштарско поузеће (per Nachname), добија 15—20, а код неких од ових књига 40% рабат.

Штампарија А. Пајевића

у Новом Саду.

I-во ц. к. овер. дунавско — паробродно — друштво

РЕД ШЛОВИДБЕ.

пошт. лађа
од 3. (15.)
до даље

почињући
Марта
наредбе.

У ЗЕМУН: уторником, средом, петком, суботом и недељом после $\frac{1}{2}$ 5 сати п. п.

У ТИТЕЛ: средом и недељом после $\frac{1}{2}$ 5 сати п. п.

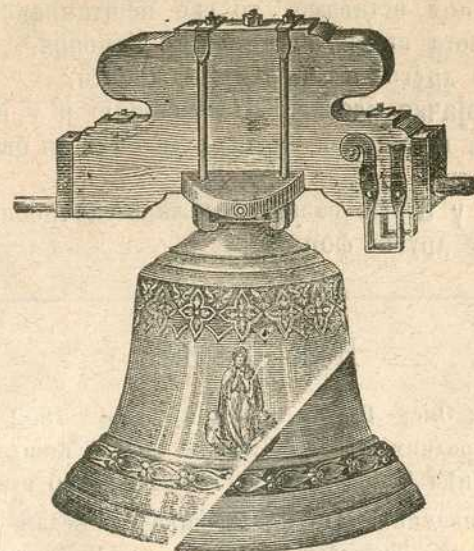
У ОРШАВУ и ГАЛАЦ: средом, петком и недељом после $\frac{1}{2}$ 5 сати п. п.

У БУДИМЧЕШТУ: понедељником, средом, четвртком, суботом и недељом у $\frac{1}{2}$ 11 сати пр. п.

ОТПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ЗВОНА

по најновијој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама,

хармонички утешава, а у најфинијем металу са најчистијом ливницом

израђује ливница

ЂОРЂА БОТЕ СИНОВА У ВРШЦУ.